

Raadsavond	3-7-2019
Zaaknummer	14792
Portefeuillehouder	P.C. van der Wereld - Verkerk
Opsteller	M. Tolsma, mtolsma@kaagenbraassem.nl ; J. van der Zwaan
Onderwerp	Richtnota 2020

Beslispunten

1. Vaststellen van de inhoudelijke richting die opgenomen is in de Integrale monitor.
2. Vaststellen van de financiële kaders ter verdere verwerking in de begroting voor 2020 en de meerjarenbegroting voor 2021-2023, inhoudende:
 - i. instemmen met de uitgangspunten bij het opstellen van de Richtnota:
 - Indexeren gemeentelijke belastingen en leges en waar contractueel mogelijk de huren en pachten met een index van 1,5%
 - Verhogen van de geraamde salarislaster met 3,5%
 - Een structurele weerstandsratio aanhouden van minimaal 1
 - De algemene reserve zodanig groot houden dat de solvabiliteit in de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2023 uitkomt op minimaal 20%;
 - ii. instemmen met de budgetcorrecties voor inspanningen uit de Integrale monitor;
 - iii. instemmen met het beschikbaar stellen van de budgetten voor Focus met Ambitie in de jaren 2020 en verder van de in 2019 gestarte en op te starten ambities;
 - iv. het vaststellen van de algemene en lokale ontwikkelingen met financiële consequenties, die meegenomen worden in het nieuwe begrotingsbeeld;
 - v. instemmen met het verhogen van het krediet voor IKC Leimuiden met € 270.000;
 - vi. instemmen met de gewijzigde fasering van de middelen voor het herinrichten van Winkelhart Roelofarendsveen € 300.000 in 2020 en € 16.000 in 2021;
 - vii. het opnemen van de middelen voor de uitvoering van de inspanningen uit de Integrale Monitor in de begroting 2020.
3. het nieuwe meerjarenbegrotingsbeeld, inclusief de toekomstige ontwikkelingen te betrekken bij besluitvorming over voorstellen met structurele financiële effecten.

Wat willen we bereiken

De raad in staat stellen om inhoudelijk en financieel focus aan te brengen voor het jaar 2020 en daaropvolgende jaren via:

- een heldere inhoudelijke richting, aan de hand waarvan het inhoudelijk gesprek gevoerd wordt ter verantwoording over het afgelopen jaar (februari/maart), om de koers te bepalen voor het komend jaar (mei/juni) en om de voortgang te bespreken van het lopende jaar (september);
- op basis waarvan het college verantwoording zal afleggen;
- duidelijke financiële kaders, waarmee de begroting van 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2023 kan worden vormgegeven en uitgewerkt.

Wat gaan we daarvoor doen

Inhoudelijke richting

Met de Integrale monitor die onderdeel uitmaakt van de Richtnota, wordt de inhoudelijke richting van onze gemeente voor 2020 (en de jaren daarna) nader uitgewerkt. Deze inhoudelijke richting is gebaseerd op de “witte tekst” van de Samenwerkingsagenda 2018-2022 “Maak meedoen mogelijk”.

Financiële kaders

Met de financiële kaders binnen de Richtnota wordt de gemeenteraad geïnformeerd over:

- de gehanteerde uitgangspunten in de Richtnota
- de belangrijkste lokale en regionale onontkoombare ontwikkelingen voor de komende begrotingsperiode
- de financiële consequenties van Focus met Ambitie (de gestarte ambities en nog op te starten ambities)
- de financiële effecten van de inspanningen uit de Integrale monitor.

Binnen het financiële kader wordt inzicht gegeven in de consequenties van deze onderdelen op het financiële begrotingsperspectief voor de periode 2020 en het meerjarenbeeld 2021-2023. Tevens worden aan de raad beslispunten voorgelegd die nodig zijn voor het verder uitwerken van de begroting voor 2020 en volgende jaren.

Inleiding

De Richtnota 2020 vervangt de Perspectiefnota en is een resultaat van de continue doorontwikkeling van het proces en de producten op het gebied van P&C. Doel van deze Richtnota is om de nog (grotendeels) gescheiden trajecten op financiën en inhoud meer bij elkaar te brengen, om de inhoudelijke sturing een prominentere plek te geven én om een Integrale monitor op te stellen waarin alle bestaande verantwoordingsdocumenten zijn opgenomen.

De Richtnota bestaat uit:

- een inhoudelijk kader, bestaande uit de Integrale monitor en Focus met Ambitie
- een financieel kader, dat inzicht geeft in:
 - de financiële uitgangspositie
 - de technische correcties en raadsbesluiten die na de begroting 2019 zijn genomen
 - de algemene en lokale onontkoombare ontwikkelingen
 - de financiële effecten van Focus met Ambitie
 - de financiële effecten van de Integrale monitor en de effecten hiervan op het meerjarenbeeld
- een integrale afweging tussen inhoud en financiën.

Onderbouwing

1.1 Inhoudelijke richting is gebaseerd op de Samenwerkingsagenda ‘Maak meedoen mogelijk’

In de Samenwerkingsagenda ‘Maak Meedoen Mogelijk’ is er mandaat gegeven aan het college voor de onderwerpen waar raadsbrede steun is op inhoud en koers (witte teksten). De raad heeft daarbij wel bepaald dat het college verantwoording moet afleggen over deze onderwerpen. Hieraan is invulling gegeven met de Integrale monitor in deze Richtnota. In de Samenwerkingsagenda zijn ook onderwerpen beschreven waar nog geen gezamenlijke koers voor is (paarse blokken). Op het moment dat er een raadsbesluit wordt genomen over een ‘paars blok’, wordt deze overgeheveld naar de witte tekst en zodoende ook opgenomen in de monitor.

1.2 De Integrale monitor komt tegemoet aan wens tot integraliteit in verantwoording

De raad heeft aangegeven een integrale verantwoording te willen ontvangen. Met de Integrale monitor wordt hieraan tegemoet gekomen. Deze monitor vervangt het DIN, de Monitor Sociaal Domein, het Projectenboek en de Monitor Verbonden Partijen.

2.1 Er moet een helder meerjarenbeeld zijn om besluiten te kunnen nemen over het opnemen van budget voor Focus met Ambitie (overige ambities) en voor inspanningen uit de Integrale monitor

Meerjarenbegrotingsbeeld 2020-2023 (bedrag x € 1.000)

Begrotingsbeeld	2020	2021	2022	2023
Begrotingssaldo Raadsvoorstel begroting 2019 (RD18.128)	-3.964 V	-3.656 V	-1.792 V	-1.807 V
Amendement 18.23547 Index belastingen aanpassen van 2,3% naar 1,8%	27 N	27 N	27 N	27 N
Effect raadsbesluiten na vaststellen begroting (vm gem huis Rijs woude naar Grex/ reservering voor IKC)	-25 V	-21 V	-23 V	-23 V
Correcties in meerjarenbegroting	-34 V	-64 V	-64 V	-64 V
Bijgesteld begrotingssaldo reguliere taken, inclusief bestaand DIN	-3.995 V	-3.714 V	-1.852 V	-1.868 V
Correcties inspanningen Integrale monitor 2020-2023 (figuur 2)	-120 V	15 N	0	0
Effect Focus met Ambitie, reeds vastgestelde en opgestarte ambities in 2019 (figuur 3)	1.465 N	390 N	100 N	0
Vertrekpunt voor de Richtnota	-2.650 V	-3.309 V	-1.752 V	-1.868 V
Ontwikkelingen volgend uit deze R-nota (algemeen en lokaal, totaal bijlage II)	-940 V	-1.326 V	-317 V	-701 V
Prognose nieuw begrotingsbeeld 2020 - 2023	-3.590 V	-4.635 V	-2.069 V	-2.569 V
Extra middelenvraag Focus met Ambitie	312 N	28 N	12 N	12 N
Prognose begrotingsbeeld 2020-2023 incl ontwikkelingen uit deze R-nota én extra middelenvraag FmA	-3.279 V	-4.607 V	-2.057 V	-2.557 V

Van begroting 2019 naar vertrekpunt voor deze richtnota

De mutaties op de begroting van 2019 hebben voornamelijk betrekking op amendementen en andere besluiten met financiële effecten die door uw raad zijn genomen na het vaststellen van de begroting 2019 in 2018 en 2019, waaronder het besluit van 25 maart voor Focus met Ambitie.

Algemene en lokale ontwikkelingen

De genoemde algemene en lokale ontwikkelingen zijn onontkoombare ontwikkelingen. Hierin zijn de effecten van de meicirculaire meegenomen. Bij de algemene ontwikkelingen is de verwachte cao-stijging van de salarissen de voornaamste. De lokale ontwikkelingen betreffen o.a. de stijgende kosten van de verbonden partijen, wijzigingen in budgetten als gevolg van aanbestedingen en een daling van de rentelasten als gevolg van herfinanciering. De algemene en lokale ontwikkelingen laten per saldo een positief beeld zien.

Extra middelenvraag Focus met ambitie

Extra krediet IKC Leimuiden

Ten opzichte van het raadsbesluit van 25 maart 2019 over het krediet van IKC Leimuiden doen zich wijzigingen voor. De kapitaallasten voor IKC Leimuiden nemen namelijk toe door gestegen bouwkosten. Uw raad heeft in december 2016 een krediet toegekend van € 4.500.000 en in augustus 2018 goedkeuring gegeven aan een aanvullend krediet van € 2.490.000 in verband met duurzaamheidseisen en het inrichten van de infrastructuur. Dit brengt het totaal krediet op € 6.990.000. Na de aanbesteding is gebleken dat de bouwkosten zodanig zijn gestegen dat het krediet met € 270.000 moet worden verhoogd tot € 7.260.000. Het nadelig effect op de meerjarenbegroting bedraagt € 11.909 per jaar.

Aan de andere kant is op verzoek van uw raad bij het vaststellen van de jaarrekening circa € 550.000 aan plankosten ten laste van het resultaat gebracht. Het voordeel dat dit geeft, is verwerkt in de vrijval van de kapitaallasten in het overzicht van de lokale ontwikkelingen (bij hoofdstuk 3 Financieel kader). Per saldo zijn de kapitaallasten dan ook lager omdat de te activeren investeringskosten niet € 7.260.000 bedragen, maar € 550.000 minder, te weten € 6.710.000. Bij het vaststellen van deze Richtnota wordt uw raad gevraagd in te stemmen met de verhoging van dit krediet, zodat wij dit in de begroting 2020-2023 kunnen verwerken

Wijzigen fasering Herinrichting Winkelhart Roelofarendsveen

Voor de herinrichting van het winkelhart zijn de kosten niet gewijzigd, alleen de fasering hiervan is gewijzigd. In plaats van een gelijke verdeling van de werkzaamheden en kosten in 2020 en 2021 (€ 170.500 per jaar), gaan we nu uit van een start in 2019 met een accent van de werkzaamheden in 2020. Dit leidt tot een andere verdeling van de kosten over de jaren, te weten € 300.000 in 2020 en € 16.000 in 2021. Bij de najaarsrapportage 2019 zal worden voorgesteld om € 25.000 beschikbaar te stellen in 2019. De totale lasten over 2019-2021 blijven € 341.000. Bij het vaststellen van deze Richtnota wordt uw raad gevraagd in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 300.000 in 2020 en € 16.000 in 2021.

Toekomstige ontwikkelingen Focus met Ambitie

Naast de reeds opgepakte ambities uit Focus met Ambitie heeft de raad op 25 maart 2019 ook ingestemd met het opnemen van het gewijzigde meerjarenbeeld in het meerjarenperspectief. Doel hiervan is begrotingsruimte beschikbaar houden voor toekomstige besluitvorming voor de geprioriteerde ambities van Focus met Ambitie, zoals het IKC Rijsaterwoude, IKC Oude Wetering, de nieuwbouw van sportcomplex De Tweesprong en de herinrichting van het Sportpad.

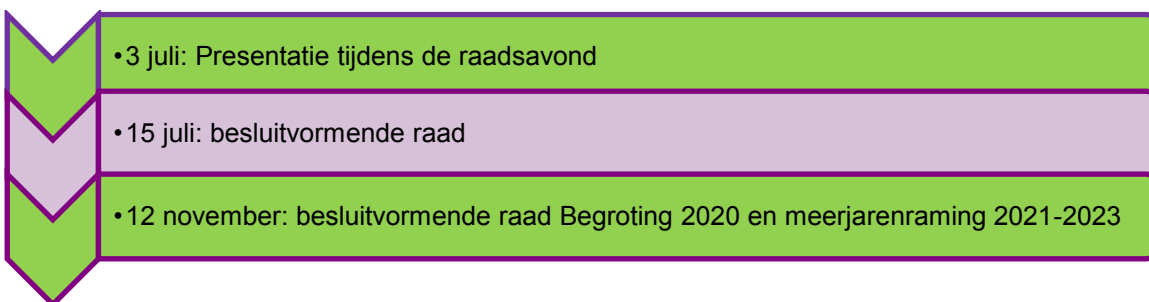
Figuur: Begrotingsbeeld, inclusief nog vast te stellen ambities (bedragen x € 1000)

Begrotingsbeeld	2020	2021	2022	2023
Prognose begrotingsbeeld 2020-2023 incl ontwikkelingen uit deze R-nota én extra middelenvraag FmA	-3.279 V	-4.607 V	-2.057 V	-2.557 V
Totaal financieel effect op meerjarenbeeld voor nog vast te stellen ambities uit Focus met Ambitie	25 N	32 N	229 N	956 N
Prognose meerjarenbegrotingsbeeld 2020-2023 incl toekomstige ontwikkelingen in FmA	-3.254 V	-4.575 V	-1.828 V	-1.600 V

De bedragen die zijn opgenomen in het raadsvoorstel Focus met Ambitie, zijn overgenomen in dit meerjarenbeeld. Deze bedragen kunnen in de toekomst door veranderende marktomstandigheden of gewijzigde duurzaamheidseisen of naar aanleiding van keuzes binnen ambities veranderen. Dit is in bijlage III van de Richtnota toegelicht.

Participatie en tijdslijn

Op 27 mei 2019 heeft een bijeenkomst met uw raad plaatsgevonden waarin raadsleden richting konden geven aan de Integrale monitor. De opmerkingen die tijdens deze bijeenkomst zijn gemaakt en de input die is geleverd, is meegenomen bij het verder vormgeven van de Richtnota. In de bijlage "Verslag richtbijeenkomst 27 mei 2019" is weergegeven wat met de aangedragen aanpassingen en aanvullingen is gedaan.

Risico's

Bij het opstellen van de Richtnota zijn de risico's met financiële impact opnieuw geïnventariseerd. In bijlage III van de Richtnota zijn deze toegelicht.

Duurzaamheid

In de Integrale monitor zijn diverse doelen en inspanningen opgenomen die betrekking hebben op duurzaamheid. Voor een aantal van deze inspanningen is ook een budget opgenomen, te weten

voor de uitvoering van en ambtelijke inzet voor het Energieakkoord Holland Rijnland en het uitwerken van de duurzaamheidsagenda. In september staat het maatregelenpakket op uw agenda.

Roelofarendsveen, 18 juni 2019

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de gemeentesecretaris,

M.E. Spreij

de burgemeester,

mr. K.M. van der Velde-Menting

Bijlagen behorend bij het voorstel

Richtnota 2020, waarin de meicirculaire 2018 is verwerkt

Verslag richtbijeenkomst d.d. 27 mei 2019